

บทที่ 1

บทนำ

สารต้านจุลชีพคือ สารที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโต หรือทำลายเชื้อจุลินทรีย์ นิยมใช้สารเหล่านี้ทางการแพทย์ในการรักษาโรคติดเชื้อชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีการนำสารต้านจุลชีพมาใช้กันอย่างกว้างขวางในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ในการเกษตร และอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อควบคุมโรคพืช เพื่อเป็นสารกันเสียในการถนอมอาหารจำพวกโปรตีนสด และใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ การนำเอาสารต้านจุลชีพมาผสมลงในอาหารสัตว์จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ ปริมาณและระยะเวลาการใช้ การหยุดยาก่อนนำสัตว์นั้นมาฆ่า ข้อห้ามใช้ตลอดจนปริมาณตกค้างที่อาจยอมให้มีได้ของสารต้านจุลชีพแต่ละชนิดแตกต่างกันไป สารกลุ่ม nitrofurans ก็เป็นสารต้านจุลชีพชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อนำมาใช้กับสัตว์ จำเป็นต้องหยุดการใช้ระยะหนึ่งก่อนนำสัตว์นั้นมาฆ่า เพื่อไม่ให้มีสารนี้ตกค้างอยู่ในเนื้อของสัตว์เลยจึงจะปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ในประเทศไทยผู้เลี้ยงสัตว์นิยมใช้สาร bifuran ซึ่งประกอบด้วยสาร nitrofurazone และ furazolidone ซึ่งจัดเป็นสารอยู่ในกลุ่ม nitrofurans ผสมในอาหารสำหรับเลี้ยงสัตว์ปีกอย่างแพร่หลาย โดยไม่ได้มีข้อกำหนดที่ใช้บังคับอย่างแน่นอน และถูกต้อง จึงอาจมีสารกลุ่มนี้ตกค้างในเนื้อสัตว์และในไข่ได้ และเนื่องจากสารกลุ่ม nitrofurans นี้มีพิษต่อร่างกายดังนั้นผู้บริโภคเนื้อสัตว์และไข่อาจจะได้รับอันตรายจากสารตกค้างนี้ สุรร้าย สายสร และคณะ⁽¹⁾ ได้รายงานการวิจัยเพื่อหาปริมาณ bifuran ที่ตกค้างในเนื้อไก่สดและในเปลือกไข่แล้ว ส่วนปริมาณที่อาจจะมียังตกค้างในไข่ยังไม่มีผู้ใดรายงานไว้เลย งานวิจัยนี้จึงได้จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจหาปริมาณ bifuran ที่อาจจะมียังตกค้างอยู่ในไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่นกกกระทา และในไข่เป็ดเค็มสุก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ยังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นการเตือนประชาชนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจจะได้รับและยังเป็นประโยชน์ต่อวงการอาหารและเกษตรของประเทศไทยโดยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและควบคุมการใช้สารกลุ่มนี้ผสมลงในอาหารสัตว์แก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานส่วน

หนึ่งในการประกอบการตั้งกฎเกณฑ์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป